

Státní úřad inspekce práce

Kolářská 451/13, 746 01 Opava

tel: +420 950 179 101, fax: +420 553 626 672, e-mail: opava@suip.cz, DS: cmwaazf

Spisová značka
Q1-2022-30

Naše č.j.
2560/1.30/22-2

Vyřizuje/kontakt

V Opavě
20.4.2022

Sdělení

Vážená paní ,

Státnímu úřadu inspekce práce byla dne 05.04.2022 doručena Vaše žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 106/1999 Sb.“). Předmětem žádosti o informace bylo souhrnně:

- 1.–2. poskytnutí informací ohledně rozsahu školení zaměstnanců Státního úřadu inspekce práce zaměřených na ochranné prvky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES, ze dne 18.06.2009, o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, a obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, jakož i
3. informace o četnosti provádění kontrol ve spolupráci s jinými orgány,
- 4.-5. poskytování osobních údajů státních příslušníků třetích zemí, kteří nemají oprávnění k pobytu, neúčastní-li se kontroly Policie České republiky či při podání podnětu ke kontrole, a
6. Identifikace problémů týkajících se školení k tématu práva pracovníků z řad státních příslušníků třetích zemí, kteří nemají oprávnění k pobytu.

K jednotlivým otázkám Vaší žádosti uvádíme následující.

Ad 1 a 2

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES, ze dne 18.06.2009, o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 1/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a tedy pravidla v ní obsažená jsou součástí zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), z něhož jsou všichni nově nastoupivší zaměstnanci - inspektoři Státního úřadu inspekce práce školeni. Státní úřad inspekce práce pak průběžně zajišťuje vzdělávání inspektorů zabývajících se oblastí zahraniční zaměstnanosti, a to prostřednictvím vlastních či externích vzdělávacích aktivit. Na pravidelných poradách jsou navíc těmto inspektorům předávány aktuální informace o situaci

v zahraniční zaměstnanosti a o aktuálních podmínkách a pravidlech vysílání zaměstnanců. Na každém oblastním inspektorátu práce (SÚIP nemá krajské pobočky) působí inspektor specialista na zahraniční zaměstnanost, který v této oblasti poskytuje ostatním inspektorům práce odbornou podporu.

Do oblasti vzdělávání se pozitivně promítá i dlouhodobá spolupráce orgánů inspekce práce s neziskovými organizacemi, sociálními partnery a zájmovými sdruženími. Zástupci Státního úřadu inspekce práce a oblastního inspektorátu práce se pravidelně účastnili pracovních jednání, kulatých stolů, odborných diskusí a konferencí, při kterých byla zahraniční zaměstnanost jedním z nosných témat. Nadto vybraní anglicky hovořící metodici-inspektoři Státního úřadu inspekce práce se rovněž účastnili vzdělávacích akcí a tzv. školení školitelů pořádaných různými evropskými a mezinárodními orgány a organizacemi.

Pokud jde o tematiku obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování, pak Státní úřad inspekce práce zajišťuje pro své metodiky-inspektory a inspektory oblastního inspektorátu práce zabývající se oblastí zaměstnanosti seminář zaměřený na toto téma, a to prostřednictvím Ministerstva vnitra České republiky.

Nutno však doplnit, že také do oblasti vzdělávání zaměstnanců - inspektorů Státního úřadu inspekce práce se v roce 2021 negativně promítla epidemiologická situace spojená s pandemií nového typu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2, a proto některé plánované aktivity musely být zrušeny či odloženy na pozdější dobu.

V rámci vzdělávacích aktivit jsou využívány dostupné výklady k příslušným platným právním předpisům, stanoviska a poznatky dotčených ministerstev či jiných orgánů a zejména materiály externích lektorů, jimiž Státní úřad inspekce práce nedisponuje.

Ad 3

K četnosti kontrol orgánů inspekce práce na pracovištích ve spolupráci s jinými orgány Státní úřad inspekce práce uvádí, že kontroly u zaměstnavatelů probíhají podle zákona o inspekci práce, zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), jakož i zákona o zaměstnanosti. Podle ust. § 8 písm. a) zákona o inspekci práce je povinností inspektora o zahájení kontroly toliko informovat zástupce zaměstnanců, resp. odborovou organizaci, avšak výkonu kontroly se ze zákona neúčastní. To však neznamená, že při kontrole nemohou inspektorovi poskytovat součinnost potřebnou k zajištění průběhu a účelu kontroly. Ust. § 6 kontrolního řádu pak umožňuje přizvat k účasti na kontrole též fyzickou osobu např. z řad nevládních či neziskových subjektů, avšak vždy v zájmu dosažení účelu kontroly. Nicméně Státní úřad inspekce práce nevede žádnou evidenci, v kolika případech a v jaké oblasti kontroly se tak stalo, a proto se může pouze důvodně domnívat, že šlo o jednotky případů.

Ad 4

Zjistí-li orgány inspekce práce při kontrole, že pracovník z řad státních příslušníků třetích zemí pobývá na území České republiky bez příslušného oprávnění k pobytu, pak mají orgány inspekce práce dle ust. § 106 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), vždy povinnost neprodleně tuto skutečnost písemně nahlásit jak Ministerstvu vnitra, tak odboru cizinecké policie krajského ředitelství policie příslušnému podle místa zaměstnání cizince, a dle ust. § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), též orgánům činným v trestním řízení, nasvědčují-li skutečnosti, že byl tímto jednáním spáchán trestní čin.

Ad 5

Podá-li pracovník z řad státních příslušníků třetích zemí, který pobývá na území České republiky bez příslušného oprávnění k pobytu, stížnost, resp. podnět k orgánům inspekce práce, pak tyto ve smyslu ust. § 22 kontrolního řádu tíží povinnost mlčenlivosti o totožnosti podatele podnětu, pokud je podatel podnětu této povinnosti nezproští. Povinnost mlčenlivosti se však netýká plnění povinnosti dle ust. § 106 odst. 7 zákona o pobytu cizinců či dle ust. § 8 trestního řádu, jak bylo výše podáno.

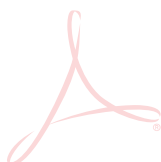
Ad 6

Problematikou práv pracovníků z řad státních příslušníků třetích zemí se zabývá v České republice více institucí, a proto může být občas složité zajistit součinnost všech dotčených orgánů, jakož i nezbytných a důležitých informací, které mají být náplní školení.

V souladu s ust. § 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, považujeme Vaši žádost tímto za vyřízenou.

V případě potřeby dovysvětlení některých aspektů Vašich dotazů nás můžete kontaktovat telefonicky na čísle 950 179 130, případně osobně v sídle našeho úřadu.

S pozdravem

vedoucí úseku právního

Rozdělovník:

1 x Státní úřad inspekce práce

1 x